

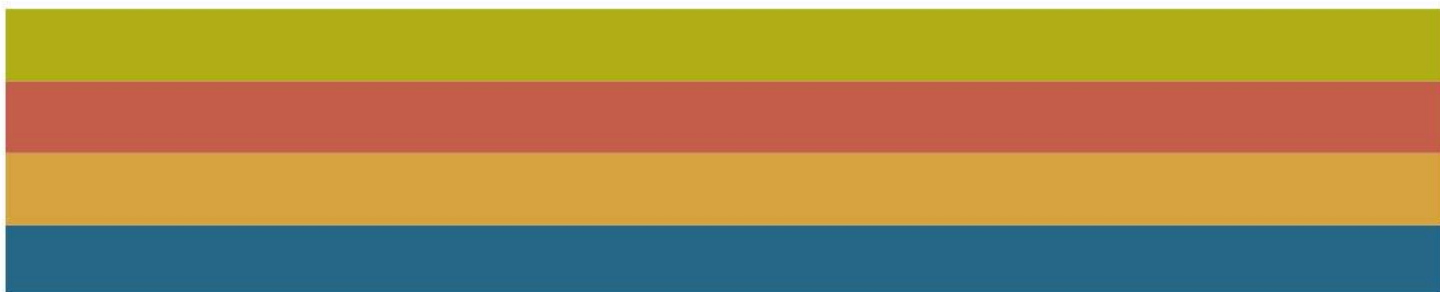
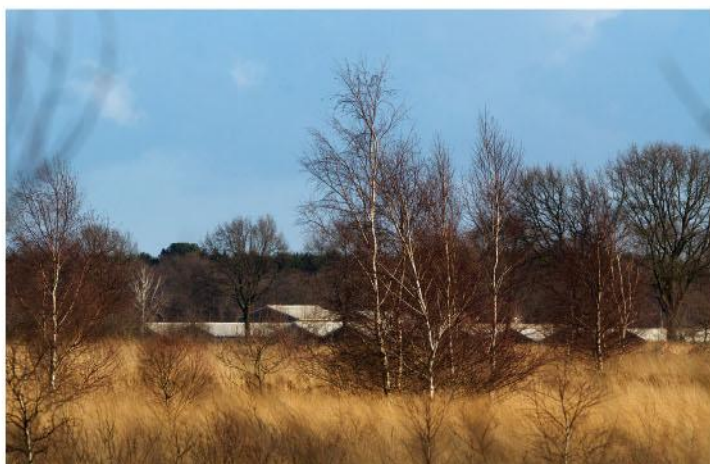

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Campusontwikkeling Erasmus MC Rotterdam

Tussentijds toetsingsadvies over het milieueffectrapport

10 maart 2026 / projectnummer: 4013

1 Advies over het MER in het kort

Het Erasmus Medisch Centrum wil haar campus transformeren tot een Health Tech-campus waar gezondheidszorg, technologie en ondernemerschap samenkomen. De ontwikkeling vindt in fases plaats en bestaat eruit dat eerst bestaande functies worden verplaatst naar de SPOT-locatie (Sophia kindziekenhuis, Psychiatrie, Onderzoek in de Toekomst). Daarna ontstaat op de vrijgekomen locaties ruimte voor nieuwe functies. De campus ligt in het centrum van Rotterdam en de ontwikkeling moet ook zorgen voor een betere verbinding¹ tussen de campus en de stad. De eerste fase die wordt gerealiseerd is de SPOT-locatie, waar bestaande functies van het Erasmus MC worden gehuisvest. In de volgende fases kan de huidige bebouwing van die SPOT-functies worden herontwikkeld.

De milieueffecten van de gehele campusontwikkeling worden onderzocht in een milieueffectrapport (MER)², voordat de gemeente Rotterdam besluit over het omgevingsplan voor de SPOT-locatie. De gemeente heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage gevraagd tussentijds te adviseren over het MER.

Achtergrond en procedure

Het MER is ter inzage gelegd bij het ontwerp-omgevingsplan voor alleen de SPOT-locatie. De invulling hiervan is al concreet. De SPOT-locatie is een deelgebied van de campus. De invulling van de overige deelgebieden van de campus is nog onzekerder. Het definitieve MER voor de SPOT-locatie moet wel al de milieueffecten van de hele campusontwikkeling beschrijven.³ Dit kan niet in dezelfde mate van detail als de beschrijving van de effecten van de SPOT-locatie. Het beoordelen van de effecten in het MER is hierdoor complex. Het MER moet verschillende abstractieniveaus voor de effectbeoordeling voor verschillende deelgebieden hanteren, maar wél aannemelijk maken dat de hele ontwikkeling te realiseren is, terwijl er nog veel onzekerheden zijn.

De ambities en uitgangspunten voor de campusontwikkeling staan in het Masterplan voor de Erasmus MC campus⁴. De gemeente wil ruimte geven aan economische groei en innovatie, en geeft aan dat duurzaamheid in brede zin⁵ belangrijk is. Volgens het MER passen de onderzochte varianten voor de gehele campusontwikkeling binnen de kaders van het Masterplan. Omdat bij het Masterplan geen MER is opgesteld, beschrijft het huidige MER ook de rol die het milieubelang heeft gespeeld bij de keuzes in het Masterplan.

Het MER voor de gehele campusontwikkeling is nog niet compleet. Er is in ieder geval nader onderzoek nodig naar stikstofdepositie, geluid en mobiliteit, zo staat in het MER. Ook ontbreekt het voorkeursalternatief (VKA) nog. De gemeente heeft de Commissie gevraagd tussentijds te adviseren over het MER, zodat zij het MER kan aanvullen op basis van het

¹ Voor wandelaars en fietsers en in sociaal opzicht.

² 'Erasmus MC Campusontwikkeling Hoofdrapport Milieueffectrapportage', 23 oktober 2025, Witteveen+Bos.

³ Na vaststelling van het voorliggende omgevingsplan voor de SPOT-locatie is de mer-plicht voor de totale ontwikkeling juridisch gezien verwerkt. Dit is dus het laatste moment in het besluitvormingsproces voor de totale campusontwikkeling waarop de milieueffecten en het inpassen van de ambities op het niveau van het plangebied in een MER worden onderzocht. Dit is ook het laatste moment waarop bewoners en andere belanghebbenden op het MER (en dus ook de daarin in beeld gebrachte milieueffecten van andere deelgebieden binnen het project) kunnen reageren.

⁴ 'Herziening Masterplan 2050 Erasmus MC Campus', versie definitief december 2024.

⁵ Denk aan verduurzaming van de gezondheidszorg, duurzame mobiliteit, maar ook aan vergroening van de campus.

advies en zodat de procedure snelheid houdt. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER en geeft zij aanbevelingen voor het vervolg.

Het MER noemt de hele campusontwikkeling 'alternatief 1' en de ontwikkeling van de SPOT-locatie 'alternatief 2'. Dat is verwarrend, omdat het eerder om een fasering en onderscheid in schaalniveau gaat dan om alternatieven die vergeleken kunnen worden. De Commissie spreekt in haar advies daarom zoveel mogelijk van 'hele campusontwikkeling' en 'SPOT-locatie'.

Wat staat in het MER?

Binnen de kaders van het Masterplan zijn vijf varianten onderzocht voor de hele campusontwikkeling:

- De basisvariant is gelijk aan het Masterplan.
- Variant A is de ontwikkeling van de SPOT-locatie en renovatie en herontwikkeling van de Ee-toren⁶.
- Variant B minimaliseert de verkeersgeneratie door een laag bouwprogramma (onderkant van de bandbreedte uit het Masterplan) en streng mobiliteitsbeleid. Hierbij zijn geen woningen toegestaan.
- Variant C minimaliseert ook de verkeersgeneratie door een laag bouwprogramma en streng mobiliteitsbeleid, en maakt woningen op de locatie van het huidige Sophia Kinderziekenhuis.
- Variant D heeft een hoog bouwprogramma (bovenkant bandbreedte uit het Masterplan) en maakt woningen mogelijk langs de Westzeedijk. Deze variant heeft een maximale verkeersgeneratie.

Het MER bevat de milieueffecten van de totale campusontwikkeling en de varianten op hoofdlijnen. Alle varianten kunnen negatieve effecten hebben op beschermde natuur, gezondheid (geluidbelasting) en op mobiliteit. De negatieve effecten voor mobiliteit zijn het grootst bij variant D en de basisvariant. Alle varianten, behalve variant A, hebben positieve effecten op ruimtelijke kwaliteit en op veiligheid.

Het MER brengt de milieueffecten van de ontwikkeling van de SPOT-locatie afzonderlijk en in meer detail in beeld. De effecten van de SPOT-locatie zijn voor veel thema's neutraal, omdat sprake is van verplaatsing van bestaande activiteiten.

Wat is het tussentijdse advies van de Commissie?

Het MER is prettig leesbaar en logisch opgebouwd waardoor het toegankelijk is voor een breed publiek. Dat verdient extra complimenten, omdat het een complex project is met verschillende schaalniveaus. In het MER zijn al veel relevante milieuaspecten beschreven. De mogelijkheden om negatieve effecten te beperken of de huidige situatie te verbeteren zijn systematisch in beeld gebracht.

Om het belang van de leefomgeving volwaardig mee te kunnen wegen bij het besluit over de campusontwikkeling moet het MER worden aangevuld. Voor de hele campusontwikkeling gaat het om de volgende essentiële informatie:

- Een **concrete uitwerking van de ambities en doelen** voor de campusontwikkeling. Gebruik dit als basis om aanvullende varianten te ontwikkelen of om de bestaande

⁶ De Ee-toren is een monumentaal pand dat nu in gebruik is voor laboratorium- en onderzoeksdoeleinden.

varianten te verrijken. Onderzoek bijvoorbeeld hoe kan worden ingezet op het maximaal versterken van biodiversiteit en klimaatadaptatie en/of op duurzame mobiliteit. Beschrijf verder voor de varianten de gezondheidseffecten onder de wettelijke (milieu)normen, de kwaliteit van het groen en de bijbehorende biodiversiteit en de gevolgen van extreme regenval.

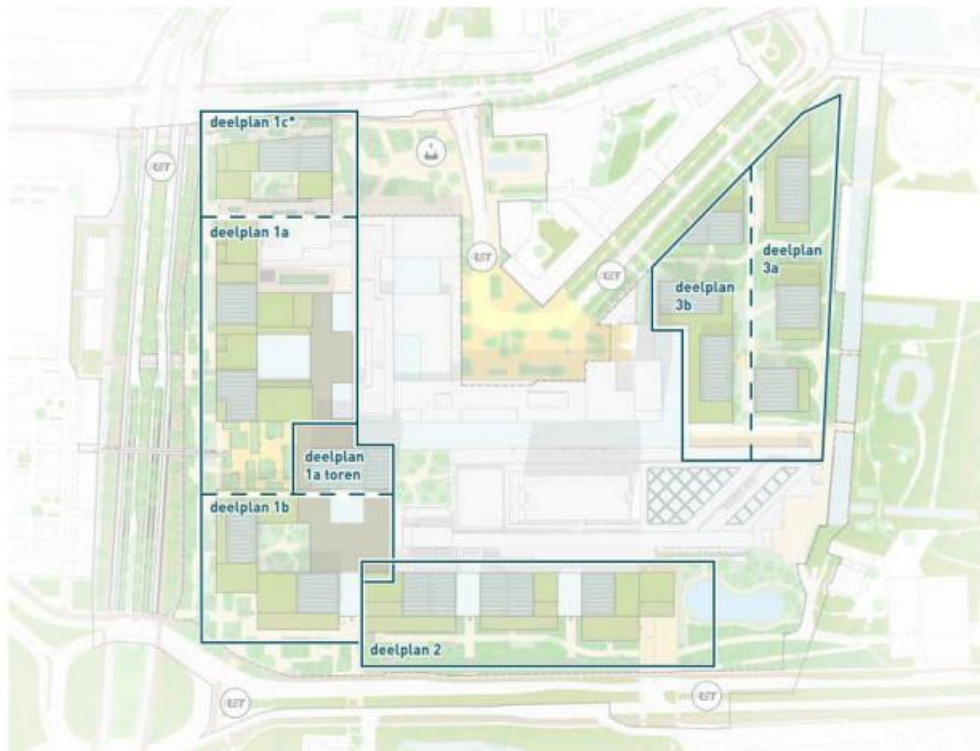
- De **gezondheidseffecten door mobiliteit en installaties van het Erasmus MC** voor omwonenden en toekomstige bewoners of gebruikers van andere gevoelige bestemmingen zijn onvoldoende in beeld. Dit komt doordat de varianten nog onvoldoende zijn uitgewerkt om die effecten te kunnen bepalen. Werk in het definitieve MER de varianten daarom verder uit óf leg randvoorwaarden vast waaraan toekomstige plannen moeten voldoen.
- Breng de effecten van **wateroverlast door extreme regenval en hittestress** én de mogelijke maatregelen om overlast te beperken beter in beeld. Kijk daarbij vooral naar oplossingen binnen het eigen plangebied.
- Baseer de **parkeerbehoefte** op maatwerk in plaats van op algemene kengetallen en onderzoek voor de varianten wat de invloed is van verschillende parkeernormen op de verkeersgeneratie.
- Vul het **stikstofdepositie-onderzoek** aan met concrete mitigerende maatregelen en maak aannemelijk dat het (nog te kiezen) VKA uitvoerbaar is vanuit de natuurregeling.
- De **effecten van de aanlegfase** ontbreken nog in het MER. Breng deze in beeld op basis van een globale maar realistische invulling daarvan.
- Vul het **monitoringsplan** aan op basis van het definitieve MER en het VKA om daarmee de langjarige ontwikkeling te monitoren, te toetsen aan ambities en doelen en de milieueffecten te volgen. Vul het overzicht van te monitoren milieueffecten aan met de aspecten openbare ruimte, biodiversiteit, grondwater en wateroverlast.

Voor de SPOT-locatie gaat het om:

- Het MER beschrijft niet de **maximale mogelijkheden** die het omgevingsplan biedt. Daarin staan meer gebruiksmogelijkheden dan alleen de bestaande SPOT-activiteiten. De mogelijke effecten van nieuwe functies (zoals extra verkeer en de gezondheidseffecten die daarmee samenhangen) ontbreken daardoor in het MER.
- Beschrijf de **geluideffecten van de installaties van het Erasmus MC** uitgaande van de worst case-situatie. Breng ook maatregelen in beeld om geluidhinder te voorkomen of beperken.
- Beschrijf aanvullende maatregelen om **wateroverlast door extreme regenval** te voorkomen of te beperken.
- Voeg een **Passende beoordeling** bij het MER gebaseerd op de voortoets en waarin beschreven is of de uitgebruikname van de SPOT-locaties niet nodig is voor natuurherstel.

De Commissie adviseert om deze informatie aan te vullen en in het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over het omgevingsplan voor de SPOT-locatie.

In hoofdstuk 2 bespreekt de Commissie welke informatie nog nodig is voor de hele campusontwikkeling en in hoofdstuk 3 welke informatie nodig is voor de SPOT-locatie.

Figuur 1: Deelplannen campusontwikkeling (bron: MER)

Aanleiding MER

Voor de campusontwikkeling is een masterplan opgesteld. De ontwikkeling bestaat eruit dat eerst bestaande functie worden verplaatst naar de SPOT-locatie, waarna op de vrijgekomen locaties ruimte ontstaat voor nieuwe functies. Die nieuwe functies kunnen bijvoorbeeld bedrijven zijn die onderzoek doen naar een nieuwe techniek voor in de zorg, kennisinstellingen gerelateerd aan de zorg, maar ook woningen voor bijvoorbeeld ziekenhuispersoneel. De totale maximale ontwikkelruimte is 720.000 m² bruto vloeroppervlak.

De campusontwikkeling is een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in categorie J11 van bijlage V bij het Omgevingsbesluit en mer-beoordelingsplichtig. Het Erasmus MC en de gemeente hebben besloten de stap van mer-beoordeling over te slaan en direct een project-MER op te stellen. Aangezien ook een Passende beoordeling moet worden opgesteld, geldt ook een plan-mer-plicht.

Ook bij de uitwerking van de volgende omgevingsplannen is het in beeld brengen van de milieugevolgen essentieel. Dat betekent dat de effecten voor die gebieden dan nog gedetailleerd in beeld gebracht moeten worden. Dat kan bijvoorbeeld door dit MER te actualiseren en met die informatie aan te vullen.

Locatiebezoek

Op 2 februari 2025 bracht de Commissie een bezoek aan de locatie. Daarbij waren vertegenwoordigers van de gemeente Rotterdam, de DCMR en het Erasmus MC aanwezig. Voorafgaand aan het bezoek heeft zij een nadere toelichting gekregen op het project en hebben de leden van de Commissie vragen gesteld over het MER.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen

milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Rotterdam – besluit over het omgevingsplan voor de SPOT-locatie.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer 4013 op www.commissiener.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies voor de gehele campusontwikkeling

2.1 Ambities Masterplan, varianten en beoordelingskader

Ambities

De gemeente Rotterdam heeft in 2025 het Masterplan vastgesteld voor de campusontwikkeling van het Erasmus MC. Uit het MER blijkt dat dit Masterplan het uitgangspunt is voor de ontwikkeling van varianten. Ook gaat het MER op verschillende plaatsen in op de ambities uit het Masterplan. De belangrijkste ambities zijn:

- **Ruimtelijke en stedelijke integratie:** de campus wordt een integrale schakel tussen stad en haar bewoners, waarbij de zijde aan het Museumpark een parkachtige setting krijgt. Daarnaast worden specifieke plekken ontwikkeld om de stad open en toegankelijk te maken.
- **Economische groei en innovatie:** partners gericht op Research & Development krijgen fysieke ruimte om technologische kennis en zorginnovaties om te zetten in commerciële bedrijvigheid, met ruimte voor research en startups.
- **Duurzaamheid en mobiliteit:** Erasmus MC heeft de 'Green Deal 3.0: Samenwerken aan Duurzame Zorg' ondertekend. Daaraan is de doelstelling gekoppeld om CO₂-emissies van gebouwen, energiegebruik en vervoer te verminderen. Daarnaast zet de duurzaamheidsvisie ook in op gezondheidsbevordering in een beweegvriendelijke omgeving. Verder is het de ambitie het gebied te vergroenen met daktuinen, om sedum- en retentiedaken⁷ toe te passen en om zonnepanelen te installeren. In de bij het Masterplan behorende mobiliteitsvisie zijn ambities voor duurzame en actieve vormen van vervoer vastgelegd. Ook wordt gestreefd naar een circulaire, biodiverse, en klimaatadaptieve campus.

De Commissie constateert dat sommige van deze ambities nog weinig concreet zijn. Zo staat volgens het masterplan bij duurzaamheid 'gezondheidsbevordering centraal'. Daarin speelt de fysieke leefomgeving een belangrijke rol, wat volgens het ambitieweb⁸ onder andere groen, bewegen, voeding, rust en ontmoeting inhoudt. Dit wordt echter niet concreet gemaakt. Ook de ambitie voor een klimaatadaptieve campus is niet concreet, terwijl er

⁷ Een sedumdak is een type groendak dat begroeid is met sedum, oftewel vetplantjes. Een retentiedak is een dak dat regenwater tijdelijk vasthoudt en vertraagd afvoert naar het riool, vaak gecombineerd met een groen dak.

⁸ Zie pagina 70 en 71 van het Masterplan.

voldoende nationale, provinciale en lokale handvatten⁹ zijn om deze ambitie concreet te maken. Doordat sommige ambities nog niet concreet zijn bieden ze weinig houvast voor toekomstige wijzigingen van het omgevingsplan én is lastig te beoordelen of de varianten voor de gehele campusontwikkeling voldoende bijdragen aan het behalen ervan.

De Commissie adviseert om in het definitieve MER de ambities concreet en meetbaar te maken, zodat duidelijk is waaraan toekomstige wijzigingen van het omgevingsplan invulling gaan geven. Beoordeel daarnaast of en in welke mate de varianten bijdragen aan het behalen van die ambities.

Varianten

Volgens het MER worden met de gekozen varianten voor de gehele campusontwikkeling de 'hoeken van het speelveld' onderzocht. Dat zou betekenen dat de meest uiteenlopende maar realistische opties zijn verkend om de genoemde ambities van de gemeente te realiseren.

De Commissie constateert echter dat in de onderzochte varianten niet alle opties voor het halen van de ambities zijn verkend. Er zijn meer mogelijkheden om de ambities met meer onderscheidende milieueffecten te realiseren. Geen van de varianten heeft bijvoorbeeld het versterken van biodiversiteit of klimaatadaptatie als uitgangspunt genomen. En hoewel duurzame mobiliteit wel een plek heeft gekregen in de varianten, is niet het uiterste onderzocht om de ambities te realiseren. Duurzame mobiliteit kan bijvoorbeeld worden gestimuleerd door striktere en specifiekere parkeernormen te hanteren dan de meer generieke normen die in de mobiliteitsanalyse worden gebruikt (zie ook paragraaf 2.4 van dit advies).

De Commissie adviseert om in het definitieve MER nieuwe (thematische) varianten te onderzoeken, de bestaande varianten te verrijken of bijvoorbeeld een gevoeligheidsanalyse uit te voeren, om zo een breder pakket aan mogelijkheden te verkennen. Gedacht kan worden aan het zoveel mogelijk versterken van biodiversiteit en klimaatadaptatie en aan het maximaal inzetten op duurzame mobiliteit.

Beoordelingskader

De Commissie constateert dat ondanks genoemde ambities, bij de beoordeling van sommige effecten alleen wordt uitgegaan van wettelijke (milieu)normen. Dat geldt vooral voor gezondheidsbescherming. De wettelijke normen voor geluid en luchtkwaliteit garanderen niet dat sprake is van een gezonde leefomgeving, zeker niet als sprake is van cumulatie van effecten. In het MER moeten ook de effecten onder wettelijke normen in beeld worden gebracht, en moet in ieder geval worden getoetst aan de gezondheidkundige advieswaarden, zoals die van de WHO en het RIVM/GGD.

Daarnaast brengt het MER voor het aspect 'biodiversiteit' alleen het aantal vierkante meters groen in beeld maar niet de (diversiteit aan) soorten die dat oplevert (zie ook paragraaf 2.5 van dit advies). Ook ontbreekt wateroverlast bij extreme regenval in het beoordelingskader (zie ook paragraaf 2.3 van dit advies).

⁹ Denk aan de [maatlat groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving](#), het [convenant klimaatadaptief bouwen Zuid-Holland](#) en het Rotterdams [Programmamakader Weerwoord 2030](#).

De Commissie adviseert in het definitieve MER voor de varianten te beschrijven:

- de gezondheidseffecten onder de wettelijke (milieu)normen, in ieder geval voor geluid en luchtkwaliteit;
- de kwaliteit van het groen en de bijbehorende biodiversiteit;
- de gevolgen extreme regenval.

Pas op basis hiervan, waar nodig, de beoordeling aan.

2.2 Gezondheid

Bij de volledige campusontwikkeling zijn volgens het MER aanzienlijke negatieve gezondheidseffecten te verwachten vanwege geluidsoverlast en luchtverontreiniging. Tegelijkertijd biedt het herinrichten van het gebied ook positieve mogelijkheden voor gezondheid. Het MER behandelt gezondheidsbevorderende en gezondheidsbeschermende factoren na elkaar. Dat is terecht, omdat dit de suggestie voorkomt dat gezondheidsbevorderende factoren (zoals beweegvriendelijkheid) de negatieve factoren (geluidsoverlast, luchtverontreiniging) kunnen compenseren.

Geluidhinder omwonenden

Door de campusontwikkeling neemt in de gebruiksfase de geluidhinder voor omwonenden toe. Dat komt voornamelijk door een toename van industrielawaai, afkomstig van de installaties van het Erasmus MC. Alle varianten (behalve variant A) scoren hierop sterk negatief. Het aantal woningen in hogere geluidsklassen (II t/m V) neemt namelijk toe. De toename van wegverkeerslawaai is beperkt.

De beoordeling van het gecumuleerd geluid geeft een vertekend beeld. Er is alleen meegewogen wat de toename van woningen is met een geluidbelasting groter dan 59 dB L_{cum} . Daarom worden de varianten neutraal (basis en variant D) of zelfs positief beoordeeld (variant A, B, C). Er is echter wel degelijk sprake van een hogere geluidbelasting en een verschuiving van een groot aantal woningen van geluidklasse IV naar V¹⁰.

Beschrijf in het definitieve MER maatregelen die de geluidbelasting op woningen en andere geluidgevoelige objecten in de omgeving kunnen beperken. Ga daarbij in ieder geval in op bronmaatregelen aan de installaties van het Erasmus MC.¹¹

Woningen en andere gevoelige bestemmingen op de campus

Onderdeel van varianten C en D is zogenoemde functie–gerelateerde woningbouw¹², een geluidsgevoelige functie. De varianten zijn op dit punt nog niet uitgewerkt. In het MER staat alleen een grove aanduiding van de locatie, het geschatte aantal woningen (800 tot 900) en de omschrijving ‘studenten, shortstay, doelgroepwoningen’. Wel is duidelijk dat de woningen gesitueerd zullen zijn in een door luchtverontreiniging en geluid zwaar belaste stedelijke omgeving. In variant D valt zelfs circa 85% van de woningen in geluidsklasse IV of hoger.

¹⁰ Maar dit is een verschuiving van woningen die al een belasting hadden tussen 60 en 64 dB L_{cum} (klasse IV) naar een belasting tussen 65 en 69 dB L_{cum} (klasse V), dus de woningen hadden al een belasting boven de 59 dB L_{cum} en beïnvloedden daarmee de beoordeling niet. Ook de verschuivingen naar zwaardere klassen onder de 59 dB zijn niet zichtbaar in de beoordeling.

¹¹ Zie ook het Actieplan geluid 2025–2029 van de gemeente Rotterdam van 18 maart 2025.

¹² Dit houdt in dat een woning een directe relatie heeft met omliggende voorzieningen, zoals in dit geval zorgfuncties.

Tijdens het locatiebezoek gaf het Erasmus MC aan dat als het VKA woningen bevat, de woningen zullen worden gebouwd (minimaal) volgens de bouw- en geluidseisen uit het Besluit kwaliteit leefomgeving voor permanente bewoning. Dit ongeacht wat de uiteindelijke doelgroep zal zijn waarvoor de woningen worden gerealiseerd.

De Commissie adviseert om in het definitieve MER óf op te nemen dat eventuele woningen worden gebouwd volgens de bouw- en geluidseisen voor permanente bewoning óf randvoorwaarden te beschrijven voor de verblijfsduur en doelgroep die de woningen zal gaan gebruiken (zie ook paragraaf 2.6 van dit advies).

In het Masterplan is ook sprake van vestiging van een zorghotel, revalidatiecentrum, residentiële zorg en hospice. Ook dit zijn geluidsgevoelige functies, maar de effecten hierop ontbreken nog in het MER.

De Commissie adviseert om in het definitieve MER de effecten van alle geluidgevoelige functies in beeld te brengen en de maatregelen om de effecten te voorkomen of te beperken óf aan te geven dat deze functies geen onderdeel meer zijn van de plannen voor de campus.

2.3 Water en klimaat

In het MER staat dat de ambitie is om de campus klimaatadaptief te ontwikkelen. De Commissie constateert dat deze ambitie niet concreet is gemaakt. Gezien de hoogstedelijke locatie en de vitale functie van het Erasmus MC zijn vooral wateroverlast en hittestress relevant voor de effectbeoordeling.

Wateroverlast

In het MER is niet onderzocht hoe wateroverlast bij extreme regenval¹³ kan worden voorkomen. Juist in dat soort situaties moet het ziekenhuis zijn werk kunnen blijven doen. De basisnorm hiervoor is te vinden in de Rotterdamse hemelwaterverordening die voorschrijft dat een regenbui van 50 millimeter in 1 uur moet kunnen worden verwerkt zonder overlast. Het MER beoordeelt echter alleen de vermindering van verhard oppervlak en gaat ervan uit dat hiermee voldoende waterberging wordt gecreëerd. Zoals geconstateerd tijdens het locatiebezoek en ook beschreven in het deelrapport water¹⁴ is er nu al sprake van grondwateroverlast in het plangebied. De grondwaterstand in het plangebied is nu al zo hoog dat ook in normale omstandigheden nauwelijks waterberging kan worden gerealiseerd.

Daarnaast staat in het deelrapport water dat het terrein van Erasmus MC hoger ligt dan de terreinen buiten de campus. Hierdoor zou het risico op wateroverlast op het terrein van Erasmus MC beperkt zijn. Deze vorm van afwentelen van eventuele overlast op aangrenzende gebieden is niet wenselijk.

¹³ Dat is het geval bij meer dan 150 mm neerslag in 48 uur.

¹⁴ 'Erasmus MC Campusontwikkeling Deelrapport onderzoek water', 30 september 2025, Witteveen+Bos. Pagina 21.

De Commissie adviseert om in het definitieve MER voor het thema waterkwantiteit uit te gaan van de norm uit de hemelwaterverordening en te onderzoeken op welke wijze wateroverlast bij extreme regenval kan worden voorkomen of beperkt, zowel voor het Erasmus MC zelf als voor aangrenzende gebieden. Pas de beoordeling van dit aspect waar nodig aan.

Hittestress

Voor wat betreft hittestress wordt aangegeven dat er sprake is van verbetering van de gevoelstemperatuur door toename van extra groen en toename van schaduw van gebouwen. Bij hittestress gaat het echter niet alleen om gevoelstemperatuur, maar om het daadwerkelijk verlagen van de temperatuur buiten. Het voorkomen van hittestress vereist vooral ontstening en zogenoemde 'koelteplekken', zeker in een hoogstedelijke omgeving. Schaduw van gebouwen is daarbij ontoereikend, vooral omdat gebouwen het hitte-eiland-effect juist doen toenemen¹⁵.

De Commissie adviseert in het definitieve MER nadere maatregelen te onderzoeken die hittestress daadwerkelijk voorkomen of beperken en om de beoordeling van dit aspect zo nodig aan te passen.

2.4 Mobiliteit

Het MER geeft aan dat nader onderzoek nodig is naar mobiliteit. De mobiliteitsvisie van het Erasmus MC streeft ernaar dat maximaal 4% van de medewerkers en derden zich verplaatst met de auto.¹⁶ Een belangrijke sleutel om dit te bereiken is het parkeerbeleid.

Uit het MER blijkt dat het strikt toepassen van het mobiliteitsbeleid tot reductie van het autogebruik van medewerkers en bezoekers kan leiden. Alle varianten gaan uit van striktere parkeernormen dan de gemeente hanteert. Uit het deelrapport mobiliteit¹⁷ blijkt dat de modal split daardoor positief beïnvloed wordt ten gunste van OV en langzaam verkeer. Toch neemt het aantal parkeerplaatsen in alle varianten significant toe.

De verwachte groei in parkeervoorzieningen hangt samen met de kengetallen voor de verkeersgeneratie die in de onderliggende mobiliteitsanalyse worden gebruikt. Voor die kengetallen is echter uitgegaan van generieke kengetallen van CROW¹⁸ en gemeente. Wat opvalt is dat de verkeersgeneratie voor research en development (start-ups, scale-ups, et cetera) uitgaat van significant hogere parkeernormen en verkeersgeneratie dan activiteiten die met kennisontwikkeling te maken hebben.¹⁹

Gelet op de aard van de campusontwikkeling, de locatie in het centrum van de stad en de uitstekende bereikbaarheid met het OV is het nodig uit te gaan van maatwerk en niet van algemene kengetallen. Bijvoorbeeld door research & development en kennisactiviteiten gelijk

¹⁵ Hiervoor is ook relevant dat voldoende luchtcirculatie plaatsvindt tussen de gebouwen. Het Masterplan biedt hiervoor mogelijkheden, omdat wordt voorzien in doorgaande loop/fietsroutes over de campus heen.

¹⁶ Zie pagina 46 van het MER. Overigens staat op pagina 37 van het MER dat het doel is dat niet meer dan 8% van de medewerkers met de auto komt en dat dit doel in 2023 is gehaald. Op pagina 40 van het MER staat dat ongeveer 13% van de medewerkers per auto komt. De huidige situatie is daarmee onduidelijk.

¹⁷ 'Erasmus MC Campusontwikkeling Deelrapport onderzoek mobiliteit', 30 september 2025, Witteveen+Bos.

¹⁸ Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek.

¹⁹ De fietsparkeerbehoefte ligt bij kennisgerelateerde activiteiten juist dubbel zo hoog als bij research & development.

te behandelen. Dit draagt bij aan het behalen van de geformuleerde duurzaamheidsambities op het vlak van mobiliteit. Specifiekere en restrictievere parkeernormen in het campus-breed vestigings- en mobiliteitsbeleid hebben direct consequenties voor de behoefte aan parkeren voor auto en fietsen en kunnen ertoe bijdragen dat meer ruimte ontstaat voor andere duurzaamheidsdoelen, bijvoorbeeld voor groen of waterberging.

De Commissie adviseert om in het definitieve MER:

- De parkeerbehoefte te baseren op maatwerk.
- Verschillende parkeernormen uit te werken en de consequenties aan te geven voor verkeersgeneratie en de behoefte aan parkeren voor auto's en fietsen.

Geef ook aan wat dit bijdraagt aan de ruimte voor andere duurzaamheidsdoelen, bijvoorbeeld voor groen of waterberging.

2.5 Natuur, stikstofdepositie

In het MER zijn de effecten van de hele campusontwikkeling op natuurwaarden beoordeeld aan de hand van een Deelrapport onderzoek natuur²⁰. In dat deelrapport worden de effecten van de varianten op Natura 2000-gebieden²¹, houtopstanden, beschermde- en rode lijstsoorten en biodiversiteit beschreven.

Stikstofdepositie

Voor stikstofdepositie zijn volgens de notitie met uitgangspunten voor stikstofdepositie-onderzoek²² de effecten in de gebruiksfase maatgevend voor de vergelijking van de varianten. De Commissie onderschrijft dit uitgangspunt. Uit het deelonderzoek natuur blijkt dat alle varianten sterk negatief scoren op het aspect Natura 2000-gebieden. Het onderzoek noemt maatregelen om de effecten van stikstofdepositie te mitigeren, maar stelt ook vast dat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op dit moment niet kunnen worden uitgesloten. Daarvoor is verder onderzoek nodig.

De Commissie merkt op dat het in het MER essentieel is om van minimaal één alternatief (ten minste het VKA) aannemelijk te maken dat het uitvoerbaar is binnen de kaders van de natuurregeling. Anders bestaat het risico dat een VKA wordt gekozen waarvan later pas blijkt dat het niet realiseerbaar is. Of het VKA uitvoerbaar is, is nu niet duidelijk.

De Commissie adviseert om in het definitieve MER op basis van het nog benodigde onderzoek aannemelijk te maken dat het VKA uitvoerbaar is. Besteed hierbij aandacht aan de haalbaarheid van mitigerende maatregelen, zoals intern salderen, indien benodigd.

²⁰ 'Erasmus MC Campusontwikkeling Deelrapport onderzoek natuur', 30 september 2025, Witteveen+Bos.

²¹ De stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied zijn Meijendel & Berkheide, Westduinpark & Wapendal, Solleveld & Kapittelduinen, Biesbosch en Krammer-Volkerak.

²² 'Uitgangspunten stikstofdepositie onderzoek milieueffectrapportage campus', 30 september 2025, Witteveen+Bos.

2.6 Aanlegfase

De realisatie van het hele plan zal gefaseerd en verspreid over een lange periode plaatsvinden. Dit betekent dat het plangebied er in verschillende fasen van realisatie anders uit komt te zien. Ook betekent dit dat gedurende een lange periode bouw- en sloopactiviteiten zullen plaatsvinden, met milieueffecten, langdurige hinder en bereikbaarheidsproblemen. Dat kan gaan om hinder door geluid, stof, trillingen, luchtkwaliteit en verkeer. Dit geldt voor omwonenden, maar ook voor de bewoners van de nieuw te realiseren woningen (variant C en D). De aanlegfase is op dit moment uiteraard nog niet volledig bekend, maar de effecten kunnen worden beschreven op basis van een globale maar realistische invulling daarvan.

De Commissie adviseert in het definitieve MER de (tijdelijke) effecten van de aanlegfase van de campusontwikkeling in beeld te brengen op basis van een globale maar realistische invulling. Denk bij de beschrijving aan sloop- en aanlegwerkzaamheden en het bijbehorende verkeer, tijdelijke voorzieningen en tijdsduur. Beschrijf daarnaast haalbare en effectieve maatregelen om aanzienlijke negatieve effecten te voorkomen of beperken.

2.7 Onzekerheden en monitoring

Een ontwikkeling van deze omvang en lange doorlooptijd, kent onzekerheden en risico's. Doordat de precieze invulling van de campus nog niet bekend is en de varianten schetsmatig zijn ingevuld, zijn ook de werkelijke milieueffecten nog onzeker. Daardoor bestaat ook het risico dat de ambities en doelstellingen onder druk komen te staan. Hoe groot dit risico is hangt ook af van hoe concreet het (nog te kiezen) VKA wordt uitgewerkt in het definitieve MER. Het VKA zou bijvoorbeeld randvoorwaarden kunnen stellen voor de programmering en uitwerking van de (ver)nieuwbouw, de mix van activiteiten op de campus, maar ook randvoorwaarden die voortvloeien uit ambities en doelen die een zekere mate van concreetheid hebben (zie ook paragraaf 2.1 van dit advies).

Het MER geeft een aanzet tot een monitoringsplan dat is gericht op de verschillende milieuaspecten. Gezien de lange looptijd van de ontwikkeling en de onzekerheden die daarmee samenhangen adviseert de Commissie om het monitoringsplan ook te richten het doelbereik van de ambities. Hoe uitgebreid het monitoringsplan moet zijn is afhankelijk van de mate van concreetheid van het (nog te kiezen) VKA. Wanneer het VKA in het definitieve MER al vrij concreet is en duidelijke randvoorwaarden stelt, is minder vergaande monitoring van het doelbereik nodig, dan als sprake is van een VKA op hoofdlijnen.

Uit het overzicht met monitoring per beoordelingsthema²³ blijkt dat het aspect openbare ruimte geen onderdeel is van de monitoring. De Commissie adviseert om de ontwikkeling van dit thema gedurende de bouwperiode wel op hoofdlijnen te volgen. Monitor per fase of de ambities voor bijvoorbeeld groen (zowel op daken als op maaiveld) en de routes voor langzaam verkeer (die de campus beter verbinden met de omringende stad), worden gerealiseerd.

²³ Zie tabel 9.2 van het MER.

Daarnaast constateert de Commissie dat grondwater en (regen)wateroverlast niet als monitoringscriteria zijn opgenomen. De grondwaterstanden in en nabij het plangebied en de mogelijke effecten op dit thema geven daar echter wel degelijk aanleiding toe. Ook ten aanzien van biodiversiteit is opgenomen dat monitoring niet nodig is. Het is van belang te monitoren of het groen dat wordt gerealiseerd daadwerkelijk geschikt is voor een groot aantal soorten.

De Commissie adviseert om in het definitieve MER een aanzet op te nemen voor een monitoringsplan dat ook ingaat op het monitoren van het doelbereik van de ambities voor de campusontwikkeling en op het realiseren van het VKA. Vul daarnaast het overzicht met monitoring per beoordelingsthema aan met de aspecten openbare ruimte, biodiversiteit, grondwater en (regen)wateroverlast.

3 Advies over de SPOT-locatie

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel over het MER toe voor zover het specifiek op de SPOT-locatie betrekking heeft en geeft zij adviezen om het MER aan te vullen. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren van deze adviezen essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming door de gemeente Rotterdam.

3.1 Algemeen

Het omgevingsplan lijkt meer gebruiksmogelijkheden²⁴ te bieden dan de functies die worden onderzocht in het MER. Het MER noemt alleen het Sophia Kinderziekenhuis, de bloedbank, het Centrum voor Bijzondere Tandheelkunde Rijnmond, kinder-, jeugd en volwassenenpsychiatrie en de onderzoekstoren als activiteiten die naar de SPOT-locatie worden verplaatst. Wanneer nieuwe functies een plek krijgen in de SPOT-gebouwen kan sprake zijn van andere en/of meer effecten dan het MER beschrijft. In het MER staat namelijk op verschillende plaatsen dat geen sprake is van meer of andere effecten dan in de referentiesituatie, omdat alleen bestaande activiteiten zullen worden verplaatst naar de SPOT-locatie. Een voorbeeld is dat volgens het MER verkeer (en de bijbehorende gezondheidseffecten) niet zal toenemen. Als ook nieuwe functies een plek krijgen in de SPOT-gebouwen kan echter wel degelijk sprake zijn van meer verkeer.

De Commissie adviseert om in het definitieve MER in beeld te brengen wat de maximale mogelijkheden zijn die het omgevingsplan biedt en in hoeverre dit bestaande activiteiten zijn die worden verplaatst én om daarvan de effecten te beschrijven. Breng waar nodig ook de maatregelen in beeld om die effecten te voorkomen of beperken.

²⁴ Het omgevingsplan maakt de volgende activiteiten mogelijk: gezondheidszorg met de daarbij behorende ondersteunende, ondergeschikte functies, waaronder dienstverlening, bedrijfsgebonden kantoren, laboratoria, onderwijs, facilitaire ruimten en voorzieningen, onderzoeksvoorzieningen, kinderopvang, horeca, een zorghotel, een wasserij en een bedrijfswoning.

3.2 Gezondheid

De SPOT-locatie lijkt op het eerste gezicht neutraal te scoren op gezondheidsindicatoren. Wel verdient vooral het industrielawaai meer aandacht, zowel in de SPOT-gebouw(en) zelf als bij de omliggende woningen. De geluidsbelasting verschuift door de verplaatsing van functies, en daarmee verschuiven bijna 200 van de 1800 woningen naar een hogere geluidsklasse (van I naar II). Ook voor de SPOT-locatie geldt dat voor gecumuleerd geluid alleen is meegewogen wat de toename van woningen is met een geluidbelasting groter dan 59 dB L_{cum} .²⁵ Ook zijn er scholen aan de Zimmermanweg die zwaarder belast gaan worden. Het is nog onbekend wat de uitvoering van de installaties zal zijn en op welke locaties deze zullen komen. Het ligt daarom voor de hand om voor de berekening van de effecten uit te gaan van de worst case-situatie. Aangezien uit het geluidsonderzoek niet blijkt van welke uitgangspunten is uitgegaan voor de installaties, is ook niet duidelijk of de worst case effecten in beeld zijn gebracht.

De Commissie adviseert om in het definitieve MER de geluideffecten van de installaties te beschrijven, uitgaande van de worst case-situatie. Beschrijf ook maatregelen om de toename van geluidhinder voor de woningen en de school te voorkomen of te beperken. Beschrijf daarnaast ook voor de SPOT-locatie de effecten van de aanlegfase (zie paragraaf 2.6 van dit advies).

3.3 Grondwater en waterkwantiteit

In het MER staat dat het 'groene dak' van de SPOT-locatie bijdraagt aan het voorkómen van wateroverlast. Dit is deels waar, bijvoorbeeld bij zomerse buien. Maar bij een natte uitgangssituatie is de berging op dak al vol en zal het groene dak niet bijdragen aan het voorkómen van wateroverlast. De effecten van de SPOT-locatie op waterkwantiteit zijn daardoor onvoldoende in beeld.

De Commissie adviseert om in het definitieve MER ook voor de SPOT-locatie aanvullende maatregelen te beschrijven om wateroverlast door extreme regenval te voorkomen of te beperken.²⁶

3.4 Stikstofdepositie

Voor de SPOT-locatie is naast het deelrapport onderzoek natuur en de notitie met uitgangspunten van het stikstofdepositie-onderzoek een voortoets opgesteld. Deze voortoets bevat een goede en volledige ecologische beoordeling van de effecten van de stikstofdepositie van de aanleg van de SPOT-locatie.²⁷ Daaruit blijkt dat significante effecten

²⁵ Zie paragraaf 2.2 van dit advies.

²⁶ Gebruik daarvoor bijvoorbeeld het recente rapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid 'Onveiligheid door extreme regen, januari 2026.

²⁷ In de gebruiksfase zijn volgens het MER geen (extra) effecten te verwachten, omdat in die fase sprake is van verplaatsing van activiteiten. De Commissie wijst erop dat de aanvullende (nieuwe) functies die het omgevingsplan mogelijk maakt aanleiding kunnen zijn om ook de effecten van de gebruiksfase in beschouwing te nemen in de Passende beoordeling. Zie ook paragraaf 3.1 van dit advies.

op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten, omdat door de tijdelijke planbijdrage geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden plaatsvindt.

De effecten van het gebruik van de SPOT-locatie zijn volgens het MER gelijk aan de referentiesituatie, omdat slechts sprake is van verplaatsing van activiteiten op de campus. Hieruit blijkt dat de gemeente de effecten van het omgevingsplan voor de SPOT-locatie wil mitigeren door intern salderen. Sinds de uitspraak Pasgeld-West²⁸ is voor intern salderen bij (omgevings)plannen (ook) een Passende beoordeling nodig. Daarvoor kan de informatie in de voortoets worden gebruikt, aangevuld met de uitkomsten van de additionaliteitstoets die moet worden uitgevoerd als sprake is van intern salderen. Bij een omgevingsplan houdt dit in dat de gemeente op basis van openbare stukken moet nagaan of het gebruik nemen van de huidige locaties van de SPOT-activiteiten ingezet zal worden als natuurmaatregel (vergewisplicht).

De Commissie adviseert om bij het definitieve MER een Passende beoordeling te voegen die gebaseerd is op de voortoets en waarin de stikstofeffecten van het omgevingsplan en waar nodig de uitkomsten van de additionaliteitstoets zijn beschreven. Vul de Passende beoordeling aan met stikstofeffecten van de gebruiksfase als de uitkomsten van paragraaf 3.1 van dit advies daar aanleiding toe geven.

²⁸ Dit betreft de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 14 januari 2026, [ECLI:NL:RVS:2026:193](#).

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ruwan Aluvihare BA. MDip LA

ing. Herbert Bos

mr. Lotte Geense (secretaris)

prof. dr. ir. Rob van der Heijden

drs. Liesbeth van Tongeren (voorzitter)

dr. Maaïke van Zijverden

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Wijziging van het omgevingsplan.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Uit [Bijlage V van het Omgevingsbesluit](#) onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om het project J11 "stedelijk ontwikkelingsproject". Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom wordt een gecombineerd plan-/project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Gemeenteraad van Rotterdam.

Initiatiefnemer besluit

Erasmus Medisch Centrum.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [4013](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e info@commissiemer.nl
w commissiemer.nl

